

CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG HTX

TỪ DỮ LIỆU SẢN XUẤT ĐẾN MỞ RỘNG THỊ TRƯỜNG

DIỄN ĐÀN “CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG HTX – TỪ DỮ LIỆU, QUẢN TRỊ ĐẾN THỊ TRƯỜNG”

ĐƠN VỊ THỰC HIỆN

CỤC CHUYỂN ĐỔI SỐ

Hà Nội, tháng 10 năm 2026

Hành lang chính sách và pháp lý

2023:

Luật HTX số 17/2023/QH15

Hỗ trợ công nghệ và chuyển đổi số.

01/01/2026:

Luật số 78/2025/QH15

Minh bạch chuỗi cung ứng và TXNG.

23/01/2026:

Nghị định số 37/2026/NĐ-CP

Quy định nghiệp vụ và mã truy vết.

01/01/2027:

Nghị định số 372/2026/NĐ-CP

Định danh, xác thực & TXNG

2026-2030:

Quyết định số 25/QĐ-BNNMT

Lộ trình TXNG nông, lâm, thủy sản.

Thông điệp

Hệ sinh thái chính sách và pháp lý đã hoàn thiện, đánh dấu sự chuyển dịch từ cơ chế “khuyến khích” sang một “kiến trúc đồng bộ”, tạo nền tảng vững chắc cho truy xuất nguồn gốc nông, lâm, thủy sản.

Yêu cầu của thị trường và thực trạng tại các HTX

Dữ liệu không còn là phần phụ của sản phẩm; dữ liệu đang quyết định khả năng tham gia chuỗi giá trị hiện đại.

Dữ liệu là tư liệu sản xuất mới

Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 xác định dữ liệu là tư liệu sản xuất mới, chuyển đổi số là yêu cầu tất yếu.

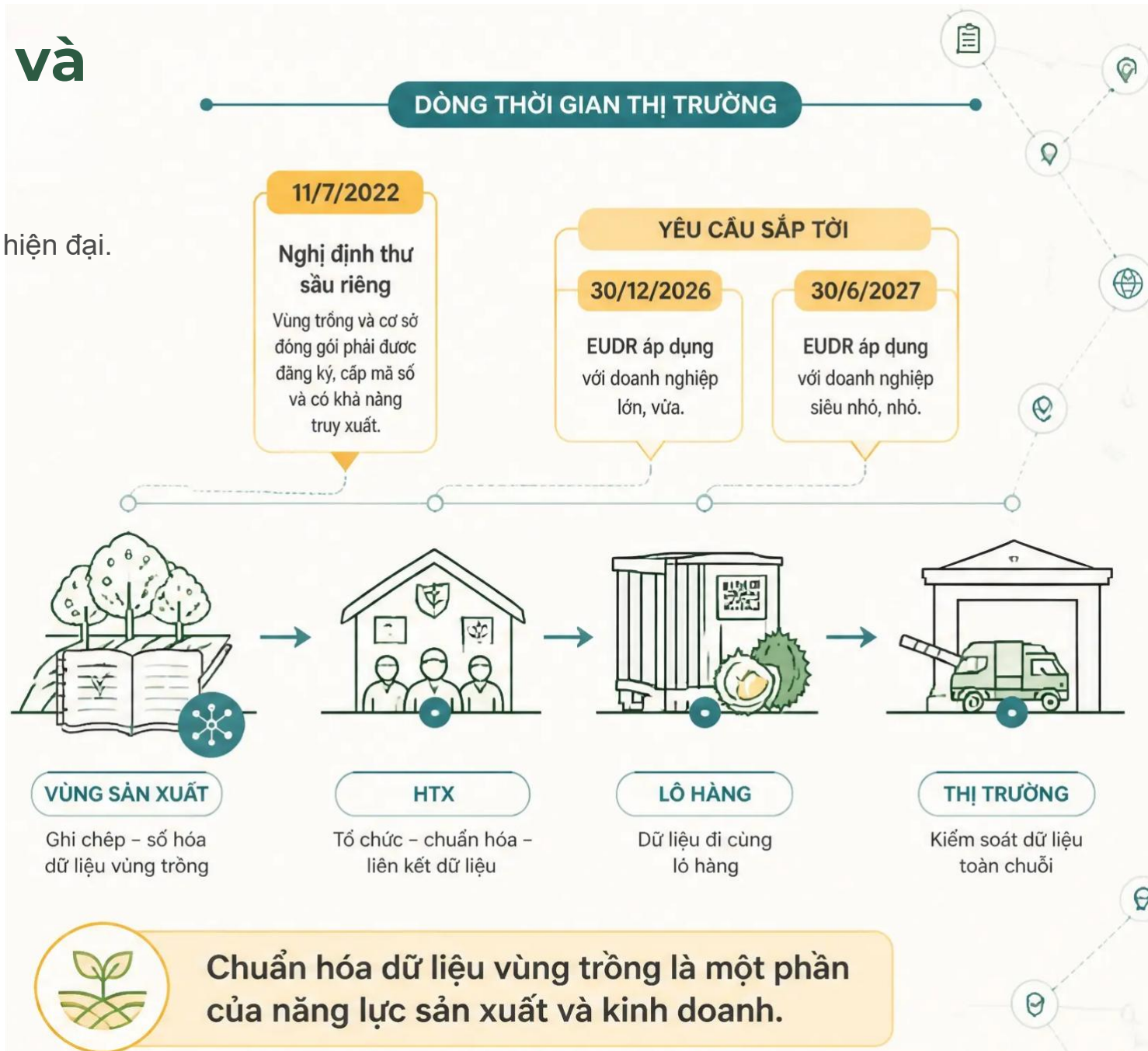
HTX là chủ thể liên kết

Nghị quyết số 19-NQ/TW và số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 xác định HTX là chủ thể liên kết người sản xuất nhỏ với thị trường.

Thị trường kiểm soát toàn chuỗi

Yêu cầu đang chuyển từ kiểm tra sản phẩm cuối cùng sang kiểm soát dữ liệu của cả chuỗi sản xuất, đóng gói và lưu thông.

Quy mô khu vực HTX và khoảng trống năng lực số

36.270 HTX

Đóng góp 4,8% GDP

7,1 triệu thành viên

23.954 HTX

Nông nghiệp
Chiếm 66%

Hiện trạng và Hạn chế

35%

HTX đã sử dụng mã QR

35%

Đã sử dụng
mã QR

Quy mô nhỏ & thiếu vốn

Công nghệ lạc hậu

Thương hiệu yếu

Khó tiếp cận kênh
phân phối hiện đại

TXNG không chỉ là dán tem hay tạo mã QR

Khả năng theo dõi, xác định một đơn vị sản phẩm qua từng công đoạn sản xuất, chế biến, bảo quản, vận chuyển và phân phối.

Giá trị thực sự nằm ở dữ liệu:

đúng thời điểm, đúng trách nhiệm, được xác nhận và liên kết xuyên suốt.

NGUYÊN TẮC

“ONE STEP FORWARD – ONE STEP BACK”

Truy xuất ngược
(về vùng sản xuất)

- Xác định nguồn gốc nguyên liệu
- Ai sản xuất, ở đâu, khi nào
- Điều kiện canh tác ra sao

Truy xuất xuôi
(đến điểm tiêu thụ)

- Sản phẩm đi qua những đâu
- Phân phối cho ai, khi nào
- Tình trạng trong quá trình vận chuyển và lưu trữ

📌 Ghi chú: Hiện mới chỉ khoảng 35% HTX đã dùng mã QR – con số này là điểm khởi đầu, không phải đích đến.

Vai trò của HTX trong chuỗi dữ liệu

Tổ chức ghi chép tại nguồn

- Hướng dẫn thành viên ghi chép nhật ký sản xuất trên nền tảng số.
- Giám sát việc sử dụng vật tư, phân bón, thuốc BVTV.
- Bảo đảm dữ liệu đầu vào chính xác, đầy đủ và minh bạch.

Gom lô và chuyển giao dữ liệu

- Quản lý lô hàng, liên kết dữ liệu từ nhiều thành viên.
- Xác định rõ thửa đất, hộ sản xuất, vùng nguyên liệu.
- Thu thập và chuyển giao dữ liệu thu hoạch, sản lượng, chất lượng.

Đại diện kết nối

- Là đại diện pháp lý và số của thành viên trong các chương trình chứng nhận (VietGAP, OCOP...).
- Ký kết và thực hiện hợp đồng với đối tác, nhà mua hàng.
- Kết nối dữ liệu minh bạch, thúc đẩy niềm tin và giá trị thị trường.

HTX – MẮT XÍCH DỮ LIỆU KẾT NỐI NÔNG DÂN VỚI THỊ TRƯỜNG HIỆN ĐẠI

Kiến trúc TXNG theo bốn lớp

Lộ trình
phát triển

4

Định danh quốc gia

(UID, DID, Chứng chỉ số)

3

Bằng chứng khách quan

(IoT, Viễn thám)

2

Toàn vẹn & Liên thông

(API mở, Chuỗi khối)

1

Tương tác & Tra cứu

(QR, Tem điện tử, NFC)

**Khuyến nghị
theo năng lực**

Lớp 4 do Nhà nước cung cấp
Hạ tầng định danh là hạ tầng
quốc gia, HTX không phải đầu tư.

HTX ưu tiên từ lớp 1 đến lớp 3
Bắt đầu từ nhu cầu thực tiễn,
đầu tư theo năng lực và lộ trình.

Liên thông – Nâng cấp – Mở rộng

Kiến trúc mở, dễ tích hợp và
sẵn sàng mở rộng khi cần.

Hạ tầng dữ liệu ngành NN&MT

25 Hệ thống thông tin & CSDL

04 Đã khai thác

21 Đang xây dựng & nâng cấp

CSDL Đất đai

39,5 triệu thửa đất

Đã làm sạch, chuẩn hóa

 Nguồn: Cục Quản lý đất đai

15/9/2026

CSDL Trồng trọt

2.232 bản ghi

Đã đồng bộ

 Nguồn: Cục Trồng trọt và BVTV

15/9/2026

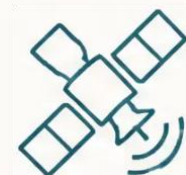
CSDL nghề cá quốc gia (Vnfishbase)

84.387 bản ghi

Đã đồng bộ, cập nhật

 Nguồn: Cục Thủy sản và Kiểm ngư

15/9/2026

CSDL Viễn thám

4.023 bản ghi

Đã đồng bộ

 Nguồn: Cục Viễn thám Quốc gia

15/9/2026

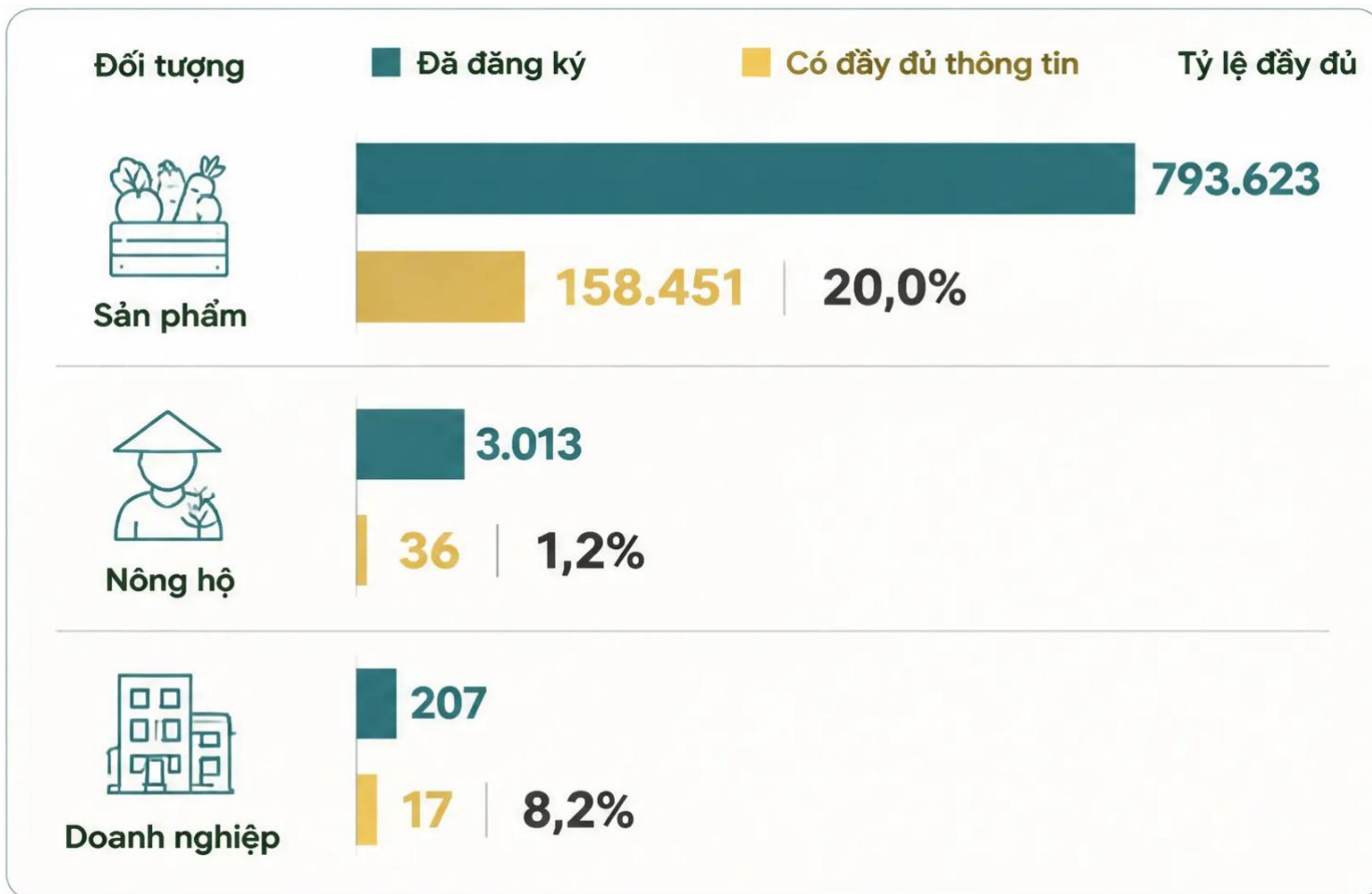

1.500 tỷ đồng

Đầu tư giai đoạn 2026 – 2029
cho hạ tầng dữ liệu ngành

Hệ thống TXNG nông sản của Bộ: khoảng cách nằm ở dữ liệu đầy đủ

Đăng ký trên hệ thống chưa đồng nghĩa với dữ liệu đủ để truy xuất.

20,0%

Tỷ lệ sản phẩm có đầy đủ thông tin

01/7-31/8/2026: 288.310 sản phẩm đăng ký mới, nhưng chỉ 323 sản phẩm đủ thông tin – khoảng 0,1%.

30/6/2026
Công bố hệ thống

01/7/2026
Đưa vào sử dụng

30/6/2026
Công bố hệ thống

24/34 tỉnh, thành phố đã đăng ký;
05 tỉnh, thành phố có dữ liệu đầy đủ.

Kết quả từ thí điểm TXNG sầu riêng

Thí điểm cho thấy dữ liệu có thể rút ngắn thời gian thông quan, nhưng hiệu quả phụ thuộc vào khả năng liên thông theo lô hàng.

HIỆU QUẢ ĐO ĐƯỢC

15-20 ngày
Thời gian toàn trình
trước thí điểm

06-11 ngày
Thời gian toàn trình
sau thí điểm

Thời gian từ thu hái đến thông quan được rút ngắn.

QUY MÔ DỮ LIỆU ĐƯỢC QUẢN LÝ

255
vùng trồng

149
doanh nghiệp

547
nhà hộ

919
lô hàng

100% mẫu kiểm nghiệm đạt tiêu chuẩn

ĐIỂM NGHẼN CẦN XỬ LÝ

Mã số vùng trồng và mã số cơ sở đóng gói chưa kết nối đầy đủ

Năng lực kiểm nghiệm chưa đáp ứng mùa cao điểm

Dữ liệu chưa liên thông theo lô khi chia, ghép

VÙNG TRỒNG

THU HOẠCH

ĐÓNG GÓI

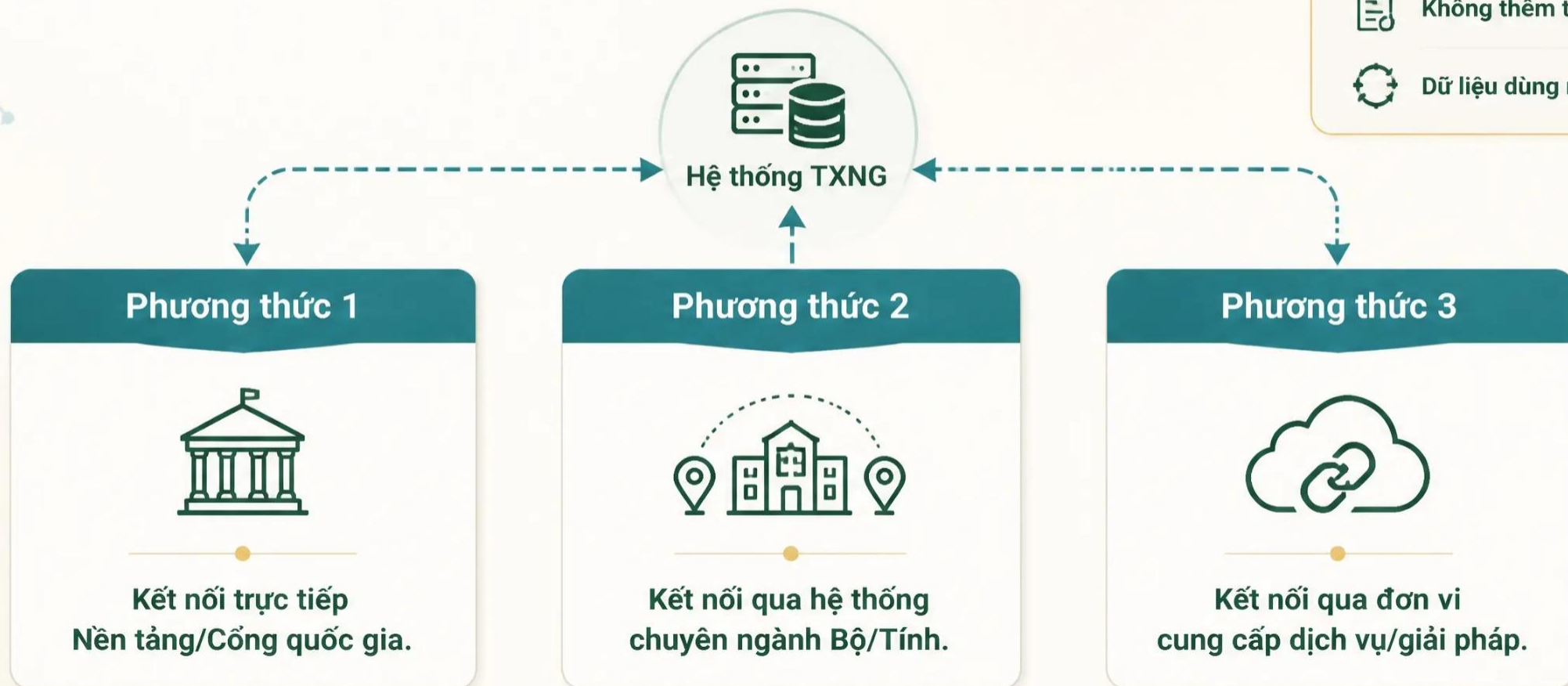

THÔNG QUAN

HTX: bắt đầu từ dữ liệu vùng trồng, danh sách hộ, thời điểm thu hoạch và hồ sơ gom lô.

Phương thức kết nối

Khuyến nghị lựa chọn

HTX nhỏ: Ưu tiên Phương thức 3 (giải pháp đã kết nối Bộ).

HTX tại địa phương có sẵn hệ thống: Phương thức 2.

HTX/Liên hiệp quy mô lớn: Phương thức 1 (theo chuẩn 1.09).

HTX ĐƯỢC GÌ KHI DỮ LIỆU ĐƯỢC TẠO LẬP MỘT LẦN?

Kế thừa dữ liệu gốc

- ✓ Mã số vùng trồng & cơ sở đóng gói
- ✓ Chứng nhận VietGAP, OCOP
- ✓ Dữ liệu đất đai & hộ thành viên

Tạo lập giá trị mới

- ✓ Lịch sử sản xuất minh bạch
- ✓ Căn cứ đàm phán với nhà bao tiêu
- ✓ Hồ sơ năng lực xuất khẩu
- ✓ Cơ hội tiếp cận tín dụng

Giảm gánh nặng khai báo — Tăng giá trị tài sản số.

Bộ dữ liệu tối thiểu HTX cần chuẩn bị

Năm nhóm dữ liệu cần được chuẩn hóa, phân công và cập nhật tại nguồn.

01

Chủ thể

- Pháp lý HTX
- Danh sách thành viên
- Số định danh cá nhân
- Đầu mối dữ liệu

02

Vùng sản xuất

- Mã vùng trồng hoặc cơ sở nuôi
- Hộ thuộc vùng
- Vị trí, ranh giới, diện tích
- Tọa độ khi cần cho hàng xuất khẩu sang EU

03

Sản phẩm

- Tên và hình ảnh sản phẩm
- Mã GTIN
- Tiêu chuẩn áp dụng
- VietGAP, GlobalGAP, OCOP, hữu cơ

04

Quá trình

- Nhật ký canh tác hoặc nuôi
- Vật tư đầu vào được phép
- Thời điểm thu hoạch
- Các sự kiện theo dõi trong yếu

05

Lô hàng & giao nhận

- Số lô
- Hộ hoặc thửa tạo lô
- Khối lượng, sơ chế, đóng gói
- Kiểm nghiệm, kiểm dịch, bên nhận và thời điểm giao

Dữ liệu TXNG tối thiểu: sản phẩm · đơn vị sản xuất/kinh doanh · xuất xứ · sự kiện theo dõi và thời gian · số lô/số sê-ri · tiêu chuẩn áp dụng.

Theo Nghị định số 37/2026/NĐ-CP và nội dung tham luận nguồn.

Kết nối thị trường trong nước, xuất khẩu và vốn

Dữ liệu xác thực biến lịch sử sản xuất thành năng lực giao dịch và đánh giá tin cậy.

Dữ liệu TXNG xác thực

Danh tính sản phẩm

Lịch sử sản xuất

Thông tin lô hàng

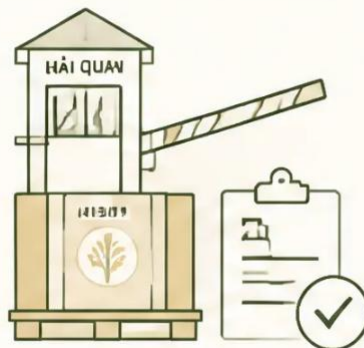
Xác thực & kiểm chứng

Thị trường trong nước

- Đáp ứng yêu cầu của phân phối hiện đại và thương mại điện tử
- Người tiêu dùng tra cứu công khai trên txng.mae.gov.vn

Xuất khẩu

- Hỗ trợ tra cứu, xác thực mã UID
- Có thể giảm khai báo và kiểm tra trùng lặp khi cơ chế phối hợp hoàn thiện

Tiếp cận vốn

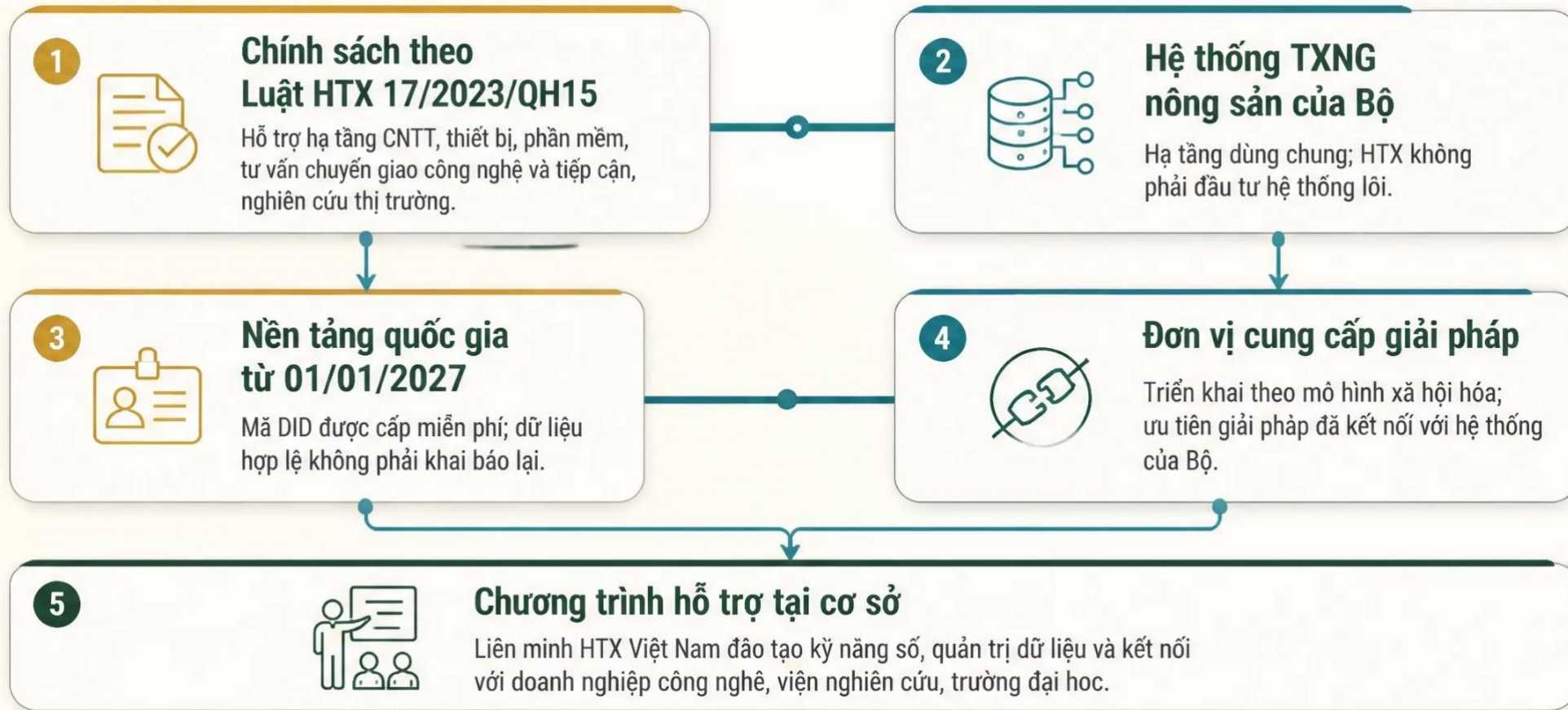

- Lịch sử sản xuất minh bạch hỗ trợ đánh giá năng lực HTX
- Cơ hội tiếp cận tín dụng khi cơ chế được hoàn thiện

Dữ liệu tạo lập một lần — sử dụng cho nhiều nhu cầu kết nối.

Các nguồn hỗ trợ HTX có thể tiếp cận

Tận dụng hạ tầng dùng chung, chính sách hiện có và lực lượng hỗ trợ tại cơ sở

HTX nên bắt đầu từ đâu?

Chuẩn hóa dữ liệu

Chọn hạ tầng phù hợp

Phân công đầu mối hỗ trợ

Chi phí thấp hơn so với tự xây hệ thống độc lập

Nguồn: tham luận nguồn; Luật Hợp tác xã số 17/2023/QH15; các hệ thống và chương trình hỗ trợ được nêu trong tham luận.

Kiến nghị và kết luận

Chuẩn hóa dữ liệu tại khâu sản xuất để sản phẩm HTX khẳng định uy tín trên thị trường.

Liên minh HTX Việt Nam

Đưa chuẩn hóa dữ liệu và tham gia TXNG thành chỉ tiêu có đầu ra.

Thống nhất trường định danh HTX/thành viên.

Nghiên cứu kết nối TXNG với VCAMart.

Phát huy mạng lưới đầu mối chuyển đổi số.

UBND, Sở Nông nghiệp và Môi trường

Xác định đầu mối dữ liệu.

Kết nối dữ liệu địa phương với hệ thống của Bộ.

Xác thực vùng sản xuất và chứng nhận.

Bố trí lực lượng hỗ trợ tại cơ sở.

Doanh nghiệp và đơn vị giải pháp

Tuân thủ chuẩn kết nối.

Cung cấp công cụ đơn giản, chi phí phù hợp.

Bảo đảm quyền trích xuất và chuyển dữ liệu.

Thống nhất yêu cầu, chi phí và trách nhiệm chuyển giao dữ liệu theo lô.

Dữ liệu là điều kiện bắt buộc để tham gia chuỗi giá trị → Chuẩn hóa trước, kết nối sau, khai thác lâu dài

HTX là nơi tổ chức thành viên ghi chép, gom lô có dữ liệu và kết nối với hệ thống chung.

Bắt đầu từ dữ liệu tại nguồn.